

Natuurprojecten op De Eendracht (2) – wilde bijen en vlinders

Op De Eendracht vliegen natuurlijk veel insecten rond. Ze zijn misschien niet allemaal even geliefd bij iedereen, maar nuttig zijn ze zeker. Wilde bijen (waaronder met name ook hommels), vlinders en zweefvliegen zijn zeer effectieve bestuivers voor allerlei planten en bomen. Voor de meeste soorten groente en fruit is bestuiving door bijen en hommels onmisbaar. Insecten vormen daarnaast een eiwitrijke voedselbron voor bijvoorbeeld spinnen en vogels. Zoals we vaker zien, is een optimaal evenwicht tussen de diverse soorten belangrijk om de kans op (door insecten veroorzaakte) plagen te beperken. Een deel van de Nederlandse wilde bijen wordt helaas in hun voortbestaan bedreigd.

Bloemen en planten

Zoals bekend hebben insecten bloemen en planten nodig. Drachtplanten bloeien en leveren daarmee nectar (suiker) en stuifmeel (eiwit). Waardplanten vormen een goed milieu voor de larven om op te groeien. Met name inheemse bloemen, planten en bomen zijn zeer belangrijk voor insecten: brandnetel, valeriaan, teunisbloem, rode zonnehoe, ijzerhard, meidoorn, vuurdoorn, wilg, esdoorn, linde en nog veel meer. Er staan in onze tuinen weliswaar veel bloeiende planten, maar niet alle soorten zijn geschikt als voedsel voor insecten. Op ons tuinpark is er trouwens grote concurrentie voor voedsel met de vele honingbijen die afkomstig zijn van (vooral) het Bijenpark. Voor wilde bijen en vlinders is er door de projectgroep Natuurlijk Tuinieren een bloemrijke insectentuin aangelegd (naast tuin 137) en langs de Dijksloot zijn veel voor hen aantrekkelijke soorten geplant.

Nest- en schuilplaatsen

Wilde bijen en vlinders hebben beschutte plekken nodig om zich te verschuilen en om hun eieren te leggen. Daarvoor zijn allerlei spleten en gleuven geschikt. Door het bouwen van een klein insectenhotel bij het wachthuisje en een grote aan de achterzijde van het speelveld heeft de projectgroep Natuurlijk Tuinieren extra mooie plaatsen gecreëerd voor diverse wilde bijen en vlinders om zich te verschuilen en hun eieren te leggen. Ook in de stapelmuren en de takkenrillen kunnen zij zich prima verstoppen. Soms wordt zelfs een vogelnestkastje gekraakt door een hommelsoning. Overwinteren doen de meeste wilde bijen overigens ondergronds.

Gevaren

Voedselschaarste ligt op de loer als er niet voldoende geschikte drachtplanten aanwezig zijn of er sprake is van te grote concurrentie van (veel) honingbijen. Onvoldoende of vervuild water is ook funest voor het voortbestaan van wilde bijen. Chemische bestrijdingsmiddelen zijn zeer toxisch voor insecten en met name voor hun larven (en rupsen). Bij het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen raken zowel de planten, de bodem als het water besmet, met grote gevolgen voor het voortbestaan van wilde bijen en vlinders, maar ook van kikkers en libellen.

Bloeiende tuin en insectenhôtels

Onze eigen tuinen kunnen we eenvoudig geschikt maken voor allerlei nuttige insecten zoals wilde bijen (hommels) en vlinders. Gebruik dus nergens chemische bestrijdingsmiddelen of insectenverdelgers, ook geen mierenlokdoosjes. Hang eens een (zelfgemaakt) insectenhotel op, maar doe dat wel in de volle zon. Kies voor de tuin bij voorkeur mooie bloeiende planten, zoals, aster, droplant, duifkruid, geranium (diverse soorten), ijzerhard (verbena), kattenstaart (lythrum), koninginnekruid (eupatorium), kruiptijm, sedum (diverse soorten o.a. hemelsleutel) of zonnebloem. Zo worden onze tuinen een lust voor het oog en een paradijs voor wilde bijen en vlinders. En de vogels profiteren mee!

Bijenmakelaar

Tijdens mijn opleiding tot bijenmakelaar (of beter: ambassadeur voor wilde bijen en vlinders) ben ik gefascineerd geraakt door de schoonheid van deze insecten en hun boeiende levenswijze. Ik ben ervan overtuigd dat het voortbestaan van deze nuttige insecten belangrijk is en onze inspanningen meer dan waard is. Voorlichting is daarbij belangrijk, maar ook het opzetten van en deelnemen aan projecten waarbij dracht- en waardplanten worden geplant. Graag draag ik op vele manieren bij aan een (nog) beter milieu voor wilde bijen (inclusief hommels) en (nacht)vlinders. Voor ons valt er dan ook veel te genieten.

NF

Bronnen: cursus 'Red de wilde bij' (2014-2015 stadsdeel Amsterdam-Zuid) | lezing Ko Veltman op 20-06-2015 | bijenmakelaars.nl | drachtplanten.nl

waardplant: jacobskruiskruid (*Jacobaea vulgaris*)

drachtplant: gehakkelde aurelia en aardhommel op rode zonnehoed (*Echinacea purpurea*)

De Eendracht - insectenhotel achter het speelveld